

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 24a

Tiltaltes navn: Katrine Gryde

Årstall: 1664

Sted: Tune i Østfold

Tune Lingbok 5.
1664.

No 209.
1664.

Værdig
Tune 1664. { Cabrine Geyde . Trikjent.
                  { Anne Fureholmen . Trikjent.

[avskrevet 5. 1. 1932.]

fol. 186.

Chattrine Gryde

og

Anne Fureholmen

Anno 1664 den 19 may paa Alffuimb tingsdoffue
till almindelige sagefalds ting, offuierwærende
kongl: maylts fœrget Peder Inadbyon, bünde
kensmanden Christopher Kaffs, med
laugrettes

Stener Biørnerød

Ole Iffens

Niels Greager

Ole Alffuimb

Nichell Bøffuimrød

Thorer Lillebye

Anderf Ellin

Thor Biørnerød

Ole Kalksteen

Kaffual Hauge

Christopher Strømnes

fol. 202.

Kongl: maylts fœrget vdi resten indgaff en
rigenf skreffing, offuier Anne Fureholmen
och Chattrine Gryde vdi Warkei annex fornættet
nogen er røige ord demem for nogen tid
forskimmet ehr juelium falden, merige mand
til største forargelse, med viderer samme
skreffings indhold datteret Aggerhus d 26
aprill vdi nærskrende aar

Effder skreffings anledning bleff frembesched
effderschreffne prou, nemblig

Ragnill Knudsdatter tilholdende paa Aarnaae
 i Dignes soen proffuet ret och sant at were,
 det jon Clembsdall och Hans Ericksen aff
 Warkei silforn wdj hendis frawerelse paa
 hendis wegne wündet haffuer for retten,
 allenisten at hün iche war j rügbrasten med
 hende, och fælde hün hiemb till Fureholmen
 med hende.

Cathrine Gyde
 or
Anne Fureholmen

fol. 200.

Ole Alpen Pöe, proffuede att for en ungefär
 4 aar siden om hosten da hand gick och
 ferdede kern oph hörde hand at Anne Fureholmen
 sagde till jon Kochimb, Gúd giffue, du
 maa gaa och sörchis oph lige som du
 gaar ad mine chresture till, widere
 wiste hand iche at proffue.

Joran Thorisdatter proffuede och at haffue
 hört at enten Alf eller Anne Fureholmen
 sagde j blant andet engang hün gick och
 drog stoffuer, Gúd giffue du maa gaa
 och sörchis oph ligesom du sörchet hesten
 min, widere haffde hün iche och proffue
 jon Kochimb möble for retten, som sagde
 sig jnded wdj den sag at wide at proffue,
 widere end nest forrige proffiff Ole Alpen
 Pöe, och joran Thorisdatter wündet haffuer

Kasten Pöe for retten fremkomb som jnded
 for sin perpon haffde at proffue, menso effter
 hiembseffne wdj reste stilled tüende perou,
 nemblig
 Lawindig Haffuorpon paa Kopperöd aff

fol. 208.

aff Rachedad soren, proffuede, at for en trej
aar siden war hand paa Fureholmen, da war
och Karden Boe, der, da kom hand j nogen
clammerie med en siendsche, da sagde Anne
Fureholmen till Karden, du giør opror j mit
kups, det skald du faa skam for din skalch
Ingeborig brichpodder, som samme tid hoef
war, proffuede ord fra ord lige som Laurids
Kopperod wundet haffuer

fol. 21a.

Cathrine gryde

3

Anne Fureholmen

Karden Boe for resten bleff tilspiert om hand
der effter haffde wederfaet noget ont som
hand kunde denche sig till att were tilfojet,
formedelst Anne Fureholmens tale effter
proffuenees tilstand, kuordill hand suerede
at hand legger hende jnded till, menst det
kand hand iche benche, at hand jo om
winteren effter wj samme aar, da hand
war wj Rachedad soren paa exercitz och
war kommen till en gaard wed naffn
Tofften och sad och haffde faat sig mad
fich hand meget kaskelig ont, saa hans
mund bleff aaben staaendifs och hans
bryst bleff optraaden, saa hand j saa-
maader maatte holde en maanet wed
sengen, saa och maatte brüge m: Joachim
Balberer j Fredrichstad som hannern nogen-
kunde cureere, dog iche saa aldelifs at
hand jo endnu haffuer feil der aff, widere
haffde hand iche at sige

fol. 21b.

Gurj Kurod proffued, at for en fire aarfs tid

fol. 21 b.

siden St: Hans ^[sic] efften saa hün Anne Füre-
holmen och Mari Kochim i sin eng paa
Küeröd, gick och sanchede siökorn, hülchet
hün och nogen tid bilforn och haffde seet
Anne Füreholmen allene dog icke St: Hans
efften, menß noget for Mari Kochim proffüed,
och bekiente att effter Guri Küerödy prou, at
haffue en gang weret med Anne Füreholmen
i Küeröd engen at sanche siökorn, nemblig
nogen wennell rödder

Catherine Gyde
og
Anne Füreholmen

Erich Haugen paa sin quindis yngri Kjeldy
datters vegne proffüede, att en gang i forleden
höst föllis de ad nemblig Anne Füreholmen
hand, och for bet: hans quinde, ^{fra Nafte och oph till Füreholmen} da haffde
Anne dem oph och gaff dem mad, der effter
som de rede derfra fick hans quinde ont
paa weyen, saa gick hün och heyet
paa en 14 dängs tid, och siden maatte
holde ved sengen i winter, hwarfor hand
hende ingen skyld tillagde

fol. 22 a.

Anne Füreholmen bleff for redten til spürt
om hün forindschreffne prou noget haffde
at beschylde, hwar till hün säarede, at
Louise Kopperöd ehr besögret och haffuer
Hendrich Böes datter, sampt yngelbörig
Erichs datter, haffde Hendrich Böes son
Ole Hendrichson, och Joren Toris datter at
wehre for Kochims broder datter

Anne Füreholmen, effter bünde lensmandens
streffne zeddel aff Rachedad sogen, wed

fol. 22a

mannen Löwridz Björnstad, for redten forre-
 stilleda effterschreffne prou Maritte Stendorph
 aff Rachedad sogen proffued, at
 Calbrine Gryde och Kaslen Bøe kom oph till
 deris forleden hoit i skurene, ved effter
 middags tide, da sagde Calbrine till hende
 Ragnill, Anne Fureholmen kalder dig Toltuff,
 saa spurde Ragnill Calbrine, hvad det skulde
 betyde, da svarede Calbrine, vedst du icke
 det, kun mener Skurffue Tolle i Wardej
 dermed, der effter begierede Kaslen at Ragnill
 ville gaa ud till skuffne som holdis paa
 Haspe i Wardej och der for redten sig sin
 sandhed, da ville hand gifffue hende en
 dlr: om hun bleff saa lunge borte och den
 kunde forsiene,

fol. 22b.

Calbrine Gryde

og

Anne Fureholmen

Thore Stendorph proffuede ord fra ord, som
 Maritte Stendorph proffued kaffuer

Gurj Rudschoing j blant andet proffuede at
 forleden Loffuerdaag osse daenge war hun
 paa Gryde, da kom Anne Fureholmen och
 Hans Gryde breste j mellum om deris
 chreature, da sagde Hans till Anne, det
 dieffuelen for i din jldemad.

Groe Thorisodatter som samme ord schall
 kaffue hoit motte icke tildelede

Lipbet Strömbnes proffuet, at hun fullis med
 Calbrine Gryde och Ragnill Oremoe, och
 som de ginge paa weyen j mellum Kindall
 och Strömbnes da sagde Lipbet Gud beuahre

fol. 23a

off. hvar gaar de effter hende for de
 siokorn rodder hün hender, derbill säarede
 Kattrine det ehr well over min Lipsbet,
 hünad ehr da det, hün higger brej öser
 offier fohüpdören sin i dieffuelens naffn,
 der till säarede Lipsbet haffuer i seet det,
 ney sagde hün, det haffuer det quindfolch
 sagt som her gaar, och slog saa ad
 Ragnill Ormoe med honden, och werger
 higger hün oph offier fohüps gliggen sin,
 i dieffuels naffn, det siger hün som
 gaar her sagde Kattrine abter jgien

Catrine gryde
 23
Anne Fureholmen

Widere forschöd Anne Fureholmen sig paa
 Marie Halffuor Alffuimbs proü och Groe
 Thorisdatters widripsbyrd

Proffuene paa begge sider afflagde deris
 ed effter loigom, vdsagen de besuogrede
 som Anne Fureholmen lod jndføre

Begge parter Anne Fureholmen och
 Catrine Gryde bleff for redden tilbepürt
 om de noget widere haffde wdj redden at
 jndgiffue, hvar till de säarede ney

fol. 23b.

Var saaledis for redden affpsäugt at
 Catrine Gryde, for fougdens steffne.
 maall, sauelson Anne Fureholmens
 beschylding skall wehre fri kiendt,
 effterdj Ragnill Kündsdatter Ormoe
 selff for redden wed höyeste ed haffuer
 bekient och tilstanden at haffue weret

Thüne tingbok 5-
1664

-4-

fol. 236.

med Anne Fureholmen at sanche det
ombalede siokorn och andet etc: menso kuaad
sig Anne Fureholmen angaar, da effterdi
hün haffuer forsköden sig paa videre proü
i sagen, som dog ret egentlig denne sag
jndsted vedkommer, er det med hendis sag
optagen till neste sagefalds ting, at da
Rand gaes derudi vnbekindret küifs ret ehr

Calline Gyngde
og
Anne Fureholmen

fol. 30a.

Anno 1664 Den 5 july paa Alffuimb
steffnestoffue i Thüne soga, till alminde-
lige sagefalds ting, offüerwærende welwifse
her loigmand Christen Jensen vdi Fredrichstad
ko: ma: föiget Peder Madgön, bondeleuf-
manden Christoffer Kaff, med

fol. 30b.

Laugrettes

Thor Biørnesdad
Ole Aubiørnsrod
Anders Kalssad
Lörup Gresseland
Ole Alffuimb
Halffuor Ppazer

Ole Ellin
Apsbiørn Kalnes
Günder Ringssad
Anders Ellin
Michell Effüinrod
Kelfe Raa

fol. 37a.

Kongl: mayts föiget Peder Madgön atter vdi
rette fordred Anne Fureholmen till endelige
dom, effter sin eruede citation
er for retten dömbt och affpauget, at

Catharina Gryde

⁰³
Anne Fureholmen

Allff Fureholmen, med sin giinde Anne
 Pederpdatter, for fougdenfs skeffnemaall skall
 avere fri kjent, och jche at komme dennem
 eller deris born till nogen wanere j nogen
 maader och Ragnill Knudtdatter som
 dennem saa skammeligen kaffter adfort
 och beloyen at bode for sin mind effter
 M B: 21 cap: till ko: ma: fire p roff naar det
 for tillborlige dommer loyblig bliffuer
 jndskuffit

fol. 37b.